

Andrzej Koperski

Wyniki prac wykopaliskowych w Trójczycach, pow. Przemyśl w 1970 r.

W okresie 5.X.—15.X.1970 r. kontynuowano badania archeologiczne w Trójczycach pow. Przemyśl¹. Prace o niewielkim zakresie były finansowane przez Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Z ramienia Muzeum Ziemi Przemyskiej badaniami kierował autor sprawozdania. Eksplorowano obszar prehistorycznego cmentarzyska, a także dokonano wstępnych sondaży na domniemanych osadach.

W obrębie cmentarzyska przebadano ćwiartki 24 i 25 o ogólnej powierzchni 50 m².

Ćwiartka 24 — eksplorowano kolejno warstwę 0—20, 20—40 cm, natrafiając na drobne pojedyncze ułamki naczyń grupy tarnobrzeskiej i z okresu rzymskiego, a także fragmenty przedmiotów z brązu (Ryc. 2, a), fragmenty przetopionych przedmiotów ze szkła, fragment glinianego przęślika (Ryc. 2, b, odłupek krzemienisty (Ryc. 2, c), oraz liczne fragmenty nowożytnych przedmiotów metalowych. Na głębokości około 30 cm natrafiono na skupisko oznaczone literą A z zawartością ułamków naczyń, spalonych kości i fragmenty przetopionego przedmiotu ze szkła. Nie wykluczone, że mamy do czynienia ze zniszczonym grobem jamowym przypuszczalnie z okresu rzymskiego (?).

Ćwiartka 25 — przebadano kolejno warstwy 0—20, 20—40 cm, wydobywając ułamki naczyń grupy tarnobrzeskiej i z okresu rzymskiego (Ryc. 2, d, e, f), kilka fragmentów przedmiotów z brązu, fragment drobnego przedmiotu ze szkła, odłupek krzemienisty (Ryc. 2, g) i kilka żelaznych przedmiotów nowożytnych. W warstwie 20—40 cm wyróżniono kilka skupisk materiału archeologicznego. Niektóre z nich wydają się być zniszczonymi grobami jamowymi, a mianowicie: Skupisko A — na głębokości około 40 cm zaobserwowano ciemną plamę ziemi o średnicy około 50 cm. W wypełnisku natrafiono na pięknie zdobioną srebrną zapinkę (Ryc. 1), fragment przedmiotu metalowego przypuszczalnie okucia, wiór krzemienisty, kilka ułamków naczyń oraz spalone kości. Najprawdopodobniej jest to ślad pochówku z okresu rzymskiego.

Skupisko B — skupisko kilkunastu drobnych ułamków naczyń (Ryc. 2, h), przypuszczalnie z okresu rzymskiego i spalone kości. Nie wyróżniono zarysów jamy grobowej.

Skupisko C — (Grób (?) 111) — na głębokości około 40 cm wystąpiło skupienie spalonych kości oraz kilku drobnych ułamków naczyń z okresu rzymskiego (?),

a także natrafiono na sprężynkę brązowej zapinki (Ryc. 2, i).

Skupisko D — (Grób (?) 112) — na głębokości około 40 cm zauważono ciemną plamę ziemi. Wypełnisko sięgające do 60 cm zawierało niewielką ilość spalonych kości, ułamki naczyń być może z okresu rzymskiego (?) oraz fragmenty przedmiotu metalowego (Ryc. 2, j, k).

Skupisko E — na głębokości 40 cm dostrzeżono ciemną plamę ziemi o średnicy około 40 cm z zawartością spalonych kości i ułamków naczyń z okresu rzymskiego.

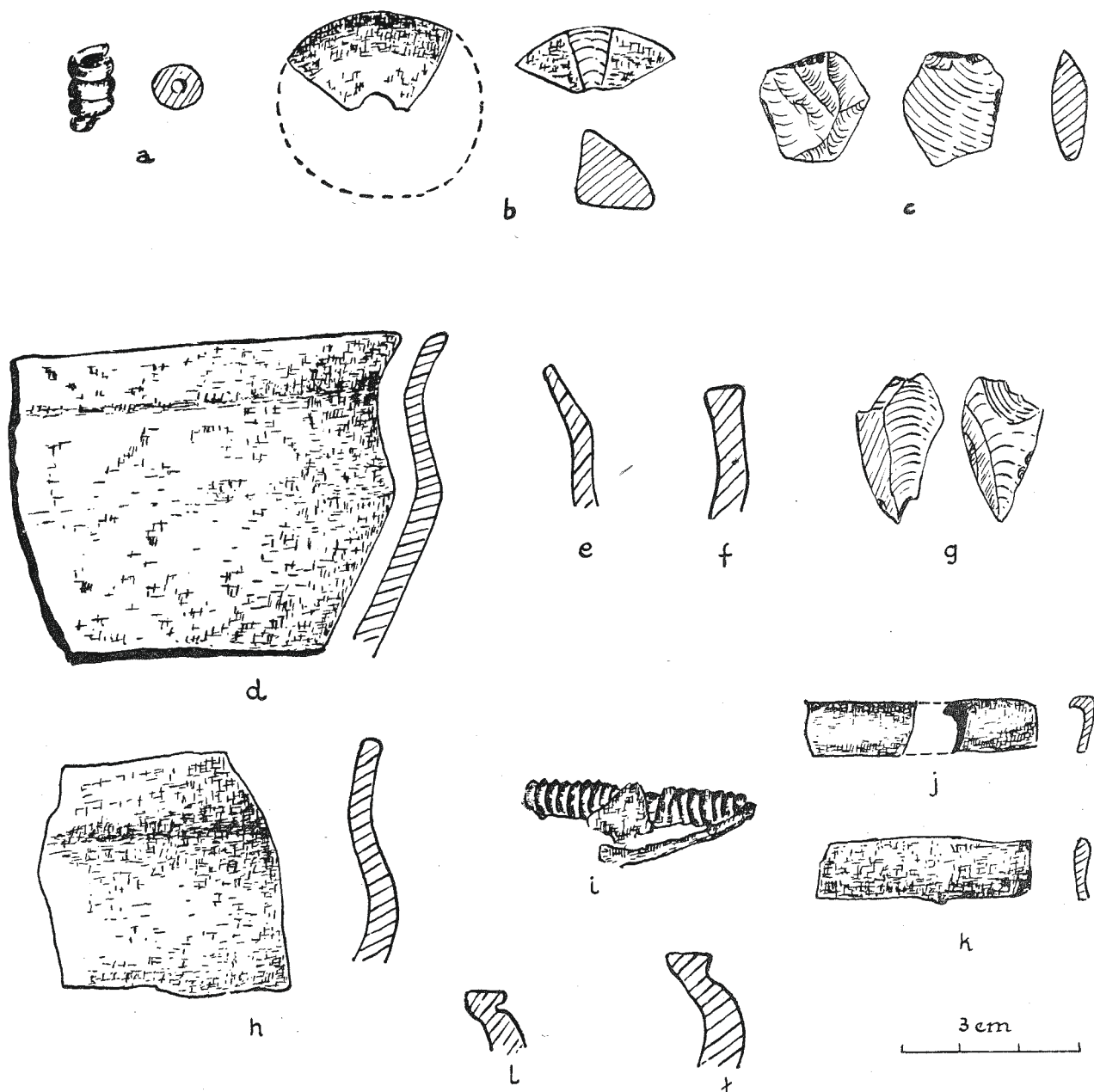
Skupisko F — (Grób (?) 113) — na głębokości około 40 cm wystąpiła ciemna plama ziemi o średnicy około 30 cm z zawartością spalonych kości i ułamków naczyń przypuszczalnie z okresu rzymskiego.

Skupisko G — zaciemnienie o średnicy około 55 cm z zawartością spalonych kości i pojedynczych skorup z okresu rzymskiego.

Skupisko H — skupienie spalonych kości w warstwie 45—50 cm. Grób 114 — popielnicowy. Naczynie najprawdopodobniej grupy tarnobrzeskiej z zawartością spalonych kości, mocno zniszczone w trakcie orki.

Ryc. 1. Trójczyce, pow. Przemyśl, stan. 1. Zapinka z ćw. 25, sk. A.

Ryc. 2. Trójczyce, pow. Przemyśl, stan. 1. Fragment brązowej sprężynki z ćw. 24 (a); fragment glinianego prześlika z ćw. 24 (b) odłupek krzemieniany z ćw. 24 (c); fragmenty naczyń z ćw. 25 (d, e, f); odłupek krzemieniany z ćw. 25 (g); fragment naczynia ćw. 25, sk. B (h); sprężynka brązowej zapinki z grobu (?) 111, ćw. 25, sk. C (i); fragmenty przedmiotu metalowego z grobu (?) 112, ćw. 25, sk. D (j, k). Hnatkowice, pow. Przemyśl, stan. 1. Fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej (l-l).

Badania sondażowe przeprowadzono na domniemanych osadach: Hnatkowice, stan. 1 — pole Władysława Rajzera, położone na prawobrzeżnej terasie lewego dopływu potoku Rada. Przebadano wykop I o wymiarach 10×2,5 m. Eksplorowano warstwę humusu do 30 cm, poniżej zalegał calec. W warstwie humusu wystąpiły fragmenty naczyń (Ryc. 2, l, l) przypuszczalnie z okresu wczesnośredniowiecznego.

Trójczyce, stan. 2 — pole Eugeniusza Cząstki, położone na północ od drogi Drohojów-Trójczyce, na przeciwnym do cmentarzyska południowym stoku dolinki. W wykopach sondażowych I i II natrafiono w warstwie humusu na nieliczne fragmenty ceramiki prehistorycznej, przypuszczalnie z okresu rzymskiego.

Materiały i dokumentację złożono w zbiorach Muzeum Ziemi Przemyskiej w Przemyślu.

PRZYPISY

¹ A. Koperski, *Cmentarzysko kultury przeworskiej w Trójczycach*, pow. Przemyśl, Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1967, Rzeszów 1971, s. 115—124; tenże, *Badania archeologiczne na terenie Przemysła i powiatu przemyskiego w latach 1964—1970*, Rocznik Przemyski, t. XIII—XIV, Przemyśl 1970, s. 417—438; tenże, *Badania archeologiczne w Trójczycach*, pow. Przemyśl w latach 1967—1970, Sprawozdania Archeologiczne, t. XXIV, Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk 1972, s. 299—306;

tenże, *Trójczyce*, pow. Przemyśl, Informator Archeologiczny, Badania 1967 rok, Warszawa 1968, s. 189, tenże, *Trójczyce*, pow. Przemyśl, Informator Archeologiczny, Badania 1968 rok, Warszawa 1969, s. 132—134; tenże, *Trójczyce*, pow. Przemyśl, Informator Archeologiczny, Badania 1970 rok, Warszawa 1971, s. 61, 281—282; tenże, *Komunikat o badaniach archeologicznych w Trójczycach pow. Przemyśl w latach 1968—1969*, Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za lata 1968—1969, Rzeszów 1973, s. 89—91.